

YELÍVÓÓ KUTOLUÚ

Taabáalú ge yelívóó níba waagálííná bokóni bosúu naa na Adówá balawútáá. Kóbóní weení weegédé we níbááwu né ge bánýaá sisü: wúro Đáam. Bidekéé nabóru waagágúsí ná yi Taabáalú; farim-déé cáádı-daá ge hálı wɔɔgóni itála nína.

Tóo, buugóni sáátı nakóru né, takáasi nakóru wɔɔgóni kínmám we, a ıró wánnyaadí, izíre wénzee ku na batalaná yi lákúta; bulé bı̄baasí, aláa-déé kiyaku feyí fáya.

Tınawá tıríja tiyéle balá lomaazé sisü: asée benbé boodúu bakálı níbááwu-jó.

Kóbóní wúro Đáam imú ibá igéé faqú kóbóní ge, biiyéle bulá jáasa.

Tóo, igoma wándalú nínaamó né, na iyéle balá we kídíím bedi bawú. Igoma beńí bángagurúu bedéé né, na bóndóm sisü: benbé bóbo yelí-nvóó-déé boyuú nabóru na bedéé. Bınáa baajáñ babısıná nínaamó bánýaá sisü yelí-nvóó-déé.

Tóo, anasáará kóniqé-daá ge ulé waabisiná yelívóó hálı sinje.

Kóbóní wúro Aliyáasım izá-daá ge yelívóó wɔɔgóni tı̄súu níbááwu-jó cé. Ulé imú qı̄dqı igéé faqú ge fáya nní; bidee sáátı né, faránsı izá-daá nbulé.

Yelívóó kowurobóónı kée turı lubę ge.

1. Wúro Đáam-déé
2. Wúro Agırıñá-déé
3. Wúro Jíkpá-déé
4. Wúro Túu-déé
5. Wúro Caá-jobó-déé
6. Wúro Búkari-déé

7. Wúro Aliyáasum.

Wúrowá wenbá bénqíí yelívóo kowurátı, hálı ngbóo ngónı sinje né ndjó, báa awéní na ıdéé kowurobóowó.

1. Wúro Đáam-daá	Wúro Đáam-déé
2. Wúro Akpó	Wúro Agırıñá-déé
3. Wúro Jíkpá	Wúro Jíkpá-déé
4. Wúro Túu	Wúro Túu-déé
5. Wúro Zamaaró	Wúro Caá-Jɔbó-déé
6. Wúro bujóo kazóo né	Wúro Búkarı-déé
7. Wúro Aliyáasum	Wúro Aliyáasum-déé.

Yelívóo kowurátı né bénqíí ge bıka bíngęé. A adę weedı, na ısoódáá idi. Lızásı wensí sıwe yelívóo né ndjó:

-Kocooróo abaalú na kocooróo alú. sılé ımú sínveríi téedı-rı; bıka téedı icóo alaaftıa. Bánlaá kocooróo abaalú féwu, bıka baláa alú kelimbíre

-Sií qugoré: kelé kóngonáa téewu, bıka kónqıwúu kudomíni téedı-daá. Kelé né, bónzuwúu ke kelimbíré.

-kóbúrúsı: kelé kénveríi téedı-déé alaaftıa-rı; bónzuwúu kelé qıdqı kelimbíré.

-Đujıçreyóo: lızóo kań né, kóngonáa téewu téedı daá, bıka kídíím ılá fásıdaá. Bónzuwúu kelé qıdqı kelimbíré.

Kangara né, kılé kıgęe telúu ge kúbońgi. Bányıaá sısı: telúu né, kadarıo fáya ńga ge bıgęe. Đoo wúro Đáam izá-daá ge kadarıo keń kowę, hálı sinje. Amá Yelívóo kíbíńdı kɔgɔwę. Amá, abıgęe bozıolée kıdée

bukááta, bónbodé nína ge bïka batírí kí, na banú wentí tiwe né, bïka balá na téédi icóo alaafíya.

Móólawá baasí, séédi ndi-ndi ge Yelívóo:

- Níncéewá
- Lááwu-bíya
- Kóólíwá
- Sandúwá
- Bóódqwá
- Gurumáwá
- Díkééníwá

Séédiwá tuń né, qoo wúro qáam izá-daá ge turíja tiiyóózi.

Tóo, wenbí Yelívóo kéé bı né nbilé.

Mogoobíya aláa na abaaláa Tem kalaqáa tákaraqá kina kigéé kúnvulísi qáázá-dɔ ge.

Kínwilíi qáa caanadɔm wenti qoo qájaájaanáa waalá bı ge qédéé tseevúlási woozúu susuwúu né.

Amá, qénveerim míi sisí téédi cikɔ ge qáńbuži qñymáa. Bilé né, a weeni inyi sisí iwená bídéé izáfúlúde téédi natúru-rɔɔzí né, wánbuži ikájmaa qáa wenti turíja tiwe né, bïka qibíízi qinyóózi qılá n̄yináa tuğanaá qáńlamti né.

Múgoobú Caagbara Sɔɔlı Ngoobú.

“Histoire du village de Yelivo”.

1ere édition 1er tirage septembre 1990.

2eme tirage mars 1993.

Imprimé par EDITEM B.P.171 sokodé.

No d'impression: 36

Dépôt légal 1er trimestre 1993.

3ème édition ressaisie par CLTem en 2015.

CLTem, BP 200, Sokodé, TOGO